

Aguisín 1 a ghabhann le
Ráiteas Straitéise LOETB 2023-2027

EXCELLENCE THROUGH
EDUCATION AND TRAINING

Dualgas na hEarnála
Poiblí maidir le
Comhionannas
agus
Cearta Daonna

Arna faomhadh ag
SMT an
23 Deireadh Fómhair 2025

Réamhrá

Ceanglaítear ar Bhord Oideachais agus Oiliúna Laoise agus Uíbh Fhailí (BOO) faoi Alt 42 den Acht fá *Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014* aird chuí a thabhairt ar an ngá atá le:

- an t-idirdhealú a dhíchur,
- comhionannas deiseanna agus córa dá fhoireann agus do na daoine dá soláthraíonn sé seirbhísí a chur chun cinn, agus
- cearta an duine atá ag a chomhaltaí, a fhoireann agus na daoine dá soláthraíonn sé seirbhísí a chosaint.

Tugtar Dualgas na hEarnála Poiblí maidir le Comhionannas agus Cearta an Duine san (“an Dualgas”) ar an oibleagáid dhlíthiúil seo. Ceanglaítear leis ar chomhlachtaí poiblí a chinntiú go bhfuil ceisteanna chomhionannais agus chearta an duine ina ghné lárnach den chaoi ina ndéanann siad a gcuid seirbhísí a pleanáil, a sholáthar agus a athbhreithniú, agus den chaoi ina bhfeidhmíonn siad mar fhostóirí.

Tá Plean maidir le Cur i bhFeidhm Dualgas na hEarnála *Poiblí maidir le Comhionannas agus Cearta an Duine (Meitheamh 2025)* forbartha ag LOETB, ina leagtar amach conas a chomhlíonfaidh an eagraíocht na hoibleagáidí sin. Comhtháthaíonn an Forlíonadh Straitéise seo an Dualgas i *Ráiteas Straitéise LOETB 2023–2027*. Mar aon leis an bPlean Cur Chun Feidhme agus an *Measúnú Tionchair ar Chomhionannas agus ar Chearta an Duine a ghabhann leis*, soláthraíonn sé an creat chun comhionannas agus cearta an duine a leabú i ngach gné d’obair LOETB.

Cuspóir

Nuashonraíonn agus comhlánaíonn an tAguisín *Straitéise* seo *Ráiteas Straitéise LOETB 2023–2027*. Is é an cuspóir atá leis ná ceanglais Dhualgas na hEarnála Poiblí a chomhtháthú i gcreat straitéiseach LOETB, ag cinntiú go léirítear comhionannas agus cearta an duine go soiléir i spriocanna, i dtosaíochtaí agus i struchtúir rialachais na heagraíochta.

Tá an Dualgas leabaithe anois sa *Ráiteas Straitéise* seo agus leanfar de bheith á léiriú trí phríomhphróisis phleanála straitéisí, lena n-áirítear pleananna seirbhíse bliantúla, an comhaontú feidhmíochta straitéisí le SOLAS, agus timhrialta pleanála agus athbhreithnithe scoile DEIS.

Plean Cur i bhFeidhm Dhualgas na hEarnála Poiblí

Tá trí chéim idirnasctha i gceist le Dualgas na hEarnála Poiblí — **Measúnú, Aghaidh a thabhairt agus Tuairisciú:**

1. **Measúnú** a dhéanamh ar na saincheisteanna chomhionannais agus chearta an duine a bhaineann le feidhmeanna LOETB.

2. **aghaidh a thabhairt ar na saincheistean** seo trí na gníomhartha, na beartais agus na tosaíochtaí atá leagtha amach inár **bPlean Cur i bhFeidhm Dualgas Comhionannais** agus *Cearta an Duine san Earnáil Phoiblí* agus inár bpleananna seirbhíse bliantúla.
3. **Tuairisc a thabhairt** ar dhul chun cinn gach bliain trí Thuarascáil Bhliantúil LOETB.

Tá croíluachanna LOETB maidir le **Cúram, Pobal, Comhionannas, Meas agus Sármhaitheas san Oideachas** mar bhonn lenár gcur chuige maidir leis an Dualgas a chur i bhfeidhm. Cuireann na luachanna seo bunús láidir eiticíúil ar fáil chun cuimsiú, cothroime agus dínit a chinntiú do gach foghlaiméir, ball foirne agus comhpháirtí.

Comhtháthú le Spriocanna Straitéiseacha LOETB

Tá an Dualgas ag teacht go nádúrtha leis na ceithre sprioc straitéiseacha atá i *Ráiteas Straitéise 2023-2027*.

Leagtar amach sa tábla thíos na príomhréimsí ailínithe agus fócais.

Sprioc Straitéiseach	Comhtháthú Dhualgas na hEarnála Poiblí
1. Ag Treorú na Foghlama	Rochtain chothrom ar oideachas agus oiliúint a chinntiú do gach foghlaiméir, bacainní a bhaint dóibh siúd is mó atá i mbaol eisiaimh nó tearcfhorbartha, agus Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim (UDL) agus cleachtais folláine a leabú i bhfeidhm chun timpeallachtaí foghlama cuimsitheacha, tacúla a chruthú ar fud na scoile agus na n-ionad uile.
2. Tógáil Inbhuanaitheacht	Leathnaigh coincheap na hinbhuanaitheachta chun inbhuanaitheacht shóisialta a áireamh — cothromas, éagsúlacht agus folláine a chur chun cinn mar aon le freagracht chomhshaoil. Deiseanna fostaíochta, oideachais agus oiliúna cuimsitheacha agus cothroma a chur chun cinn a neartaíonn athléimneacht an phobail agus an tsochaí shóisialta Polasaí Comhtháthaithe agus Cistí Struchtúracha
3. Ag obair i gcomhpháirtíocht	Oibriú i gcomhar le comhpháirtithe Comhionannais, Éagsúlachta agus Cuimsithe (EDI), grúpaí pobail, agus comhlachtaí ionadaíochta chun bacainní ar rannpháirtíocht a aithint agus aghaidh a thabhairt orthu. Bí páirteach i múnú beartais agus seirbhísí cuimsitheacha, agus cuir idirphlé oscailte agus comhpháirtíocht chun cinn chun comhionannas agus cearta an duine a chur chun cinn.
4. Córais a Fheabhsú	Cuir Measúnuithe Tionchair ar Chomhionannas agus ar Chearta an Duine i bhfeidhm maidir le forbairt agus athbhreithniú bheartais, clár agus seirbhísí LOETB. Struchtúir rialachais, oiliúna agus cumarsáide a neartú chun cuntasacht agus trédhearcacht a chinntiú agus an Dualgas á chomhlíonadh.

Cur i bhFeidhm agus Rialachas

Beidh cur i bhfeidhm na Dualgais faoi stiúir an Ghrúpa Oibre um Dhualgas na hEarnála Poiblí, foireann trasfheidhmeach a thuiriscíonn don ArdFhoireann Bainistíochta (SMT). Áirítear ar na príomhfhreagrachtaí:

- A chinntiú go ndéantar breithnithe comhionannais agus chearta an duine a chomhtháthú i bpleanáil straitéiseach agus bhliantúil seirbhíse.
- Tacú le forbairt acmhainne, oiliúint agus feasacht foirne ar chomhionannas agus ar chearta an duine.
- Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le gníomhartha sonracha a shainaithnítear faoin Dualgas.
- Tuarascálacha bliantúla ar chur i bhfeidhm a ullmhú le cur san áireamh i dTuarascáil Bhliantúil LOETB.

Cuirfear an Dualgas i bhfeidhm trí:

- **Pleananna Seirbhíse Bliantúla** – gníomhartha sonracha atá clibáilte le haghaidh measúnú tionchair ar chomhionannas agus ar chearta an duine.
- **Athbhreithnithe ar Bheartais agus Nósanna Imeachta** – déanfar scagadh ar chomhionannas agus ar chearta an duine ar gach beartas nua nó athbhreithnithe.
- **Oiliúint agus Ionduchtú Foirne** – leanúint de chur i bhfeidhm na hoiliúna ar fheasacht ar Dhualgais na hEarnála Poiblí, Dínit san Ionad Oibre, agus Comhionannas & Cearta Daonna.
- **Cumarsáid** – úsáid bealaí cumarsáide LOETB chun feasacht a chur chun cinn i measc foirne, foghlaimoírí agus comhpháirtithe.

Tá na bearta mionsonraithe agus na hamlínte cur i bhfeidhm leagtha amach i bPlean Chur i bhFeidhm Dhualgas Comhionannais agus Cearta an Duine san Earnáil Phoiblí de chuid LOETB (*Meitheamh 2025*). Cuirfear na bearta seo san áireamh i bpleananna seirbhíse bliantúla agus déanfar athbhreithniú orthu mar chuid de phróisis leanúnacha dearbhaithe cáilíochta agus rialachais LOETB.

Monatóireacht agus Tuairisciú

Déanfaidh an Grúpa Oibre um Dhualgas na hEarnála Poiblí monatóireacht ar chur i bhfeidhm Dhualgas Comhionannais agus Cearta an Duine san Earnáil Phoiblí agus tuairisceofar é trí struchtúir rialachais reatha LOETB. Cuirfidh gach stiúrthóireacht cuspóirí ábhartha comhionannais agus chearta an duine san áireamh ina Plean Seirbhíse bliantúil, agus déanfaidh an SMT athbhreithniú ar an dul chun cinn.

Déanfar tuairisciú bliantúil ar thorthaí trí Thuarascáil Bhliantúil LOETB, mar a cheanglaítear faoi Alt 42(2)(c) d'Acht *Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas 2014*, agus trí nuashonruithe a thabhairt don Fhoireann Ardleibhéil agus don Bhord. Déanfaidh Grúpa Oibre an PSD comhordú leis an bhfoireann fhreagrach chun tuarascáil inmheánach ar dhul chun cinn na Dualgais a thiomnú a bheidh mar bhonn fianaise don Thuarascáil Bhliantúil.

Fanfaidh Plean Chur i bhFeidhm Dhualgas Comhionannais agus Cearta an Duine san Earnáil

Phoiblí inadhoiciméad beo, a dhéanfar a nuashonrú de réir mar a dhéantar dul chun cinn nó de réir mar a thagann tosaíochtaí nua chun cinn, rud a chinnteoidh go leanfar de chomhionannas agus cearta an duine a bheith leabaithe i ngach gné d’obair LOETB ar feadh shaolré *Ráiteas Straitéise 2023–2027*.